

Volwassen, puber, baby, foetus, embryo, allemaal gelijkwaardig?

De eerste 3 woorden kennen we, maar wat is een embryo en wat is een foetus? Het gaat steeds over menselijk leven, maar telkens in een andere fase. Vanaf het moment dat de zaadcel en de eicel samensmelten ontstaat de embryo. Na twee maanden is het uiterlijk al een klein mensje, dan wordt er over een foetus gesproken. Na de geboorte spreek je van een baby.

Dat een baby recht op leven is, is voor iedereen overduidelijk, maar hoe zit het met een embryo of een foetus? Omdat een foetus al op een klein mensje lijkt, vinden veel mensen dat het ook recht op bescherming heeft, maar een embryo, dat alleen maar een paar cellen bevat?

Wat is een embryo precies? Is het embryo een menselijk individu met alle rechten van dien of is het slechts een klompje cellen dat ooit een mens wordt? Wat zegt de wetenschap ons?

Biologisch gezien is er geen twijfel dat na de samensmelting van eicel en zaadcel een nieuwe cel ontstaat met een unieke menselijke genetische samenstelling (zijn DNA), anders dan die van de vader en de moeder. Onder gunstige omstandigheden zal deze cel uitgroeien tot een volwassen mens. In het DNA van deze nieuwe cel zijn alle eigenschappen vastgelegd die van ons dat unieke individu maken. Deze moeten alleen nog tot uiting komen.

Het tot uiting komen van deze eigenschappen wordt door het embryo zelf geleid, niet door de moeder of het voedsel dat hij ontvangt. Met andere woorden, het embryo is vanaf de bevruchting een zelfstandig menselijk levend wezen dat het vermogen heeft te ontwikkelen tot de baby zoals wij hem zien als hij geboren wordt. Het embryo is al wat hij zal worden, ook als wij dat niet met onze ogen kunnen zien. Het embryo ontwikkelt zich niet tot mens, maar als mens, in een continu proces. Er is nergens een moment in de ontwikkeling waar een aanwijsbare overgang plaats vindt van een aantal menselijke cellen naar een menselijk individu.

Op grond hiervan kunnen wij niet anders dan concluderen dat het embryo net zo veel mens is als ieder van ons en recht heeft op bescherming.

Hoe kan het dan dat er wordt beweerd dat embryo's nog geen mens zouden zijn? Er worden heel veel argumenten hiervoor gebruikt. Bijvoorbeeld het feit dat tussen de 50 en 65% van alle bevruchte eicellen verloren zouden gaan voordat de innesteling heeft kunnen plaatsvinden. Voorstanders van dit argument trekken daarom de conclusie dat het embryo nog geen mens kan zijn voordat het innestelt want dat zou de natuur (of een goede God) toch nooit doen? Anderen zeggen dat het embryo geen individu is voordat de innesteling, want daarvoor kan het zich nog delen tot een meerling.

Tegen deze argumenten valt wat op te werpen. Dat er embryo's verloren gaan hoeft niet te betekenen dat ze nog geen mens zijn: als in derdewereldlanden er een

enorme kindersterfte is, dan zeggen we toch ook niet dat zij nog geen kinderen waren? En met betrekking tot meerlingen? We weten niet wat de oorzaak daarvan is. Splitst het embryo per toeval of is het al vastgelegd in zijn DNA vanaf het eerste moment van zijn bestaan? De wetenschap heeft nog geen antwoord hierop.

Als er nog geen harde gegevens zijn die kunnen aantonen dat het embryo voor de innesteling geen mens is, dan blijft de bevruchting als het meest veilige uitgangspunt om het begin van het leven aan te nemen. Er zijn geen harde gegevens die kunnen aangeven dat er vòòr een bepaald moment nog géén mens aanwezig was. Zolang deze er niet zijn, is het aan ons of wij het morele risico willen nemen een mens te doden. Als samenleving moeten wij er toch voor kiezen om voorzichtig hiermee om te gaan?